

Виховний захід

*Сценарій до свят
«Стрітення Господнє»*

Тема. Стрітення Господнє. Свято проводів зими і зустрічі весни.

Мета. Ознайомити учнів з біблійною історією зустрічі старця Симеона з Немовлям Христом, поглиблювати знання учнів про історію релігійних свят. Розвивати інтерес до історії, звичаїв та традицій народу, почуття прекрасного, естетичний смак. Виховувати любов до свого народу, до прекрасного: поезії, музики, природи.

Обладнання. Святково прибраний зал, хліб-сіль на рушнику, рушники на стінах, український посуд, малюнки з зображенням сюжету виучуваної історії, ікони, свічки, зимовий килим, прислів'я, калач, обруч, віночок, канат.

(У св'яtkово прибраний зал заходять хлопчик і дівчинка в українських костюмах. Вони тримають хліб з сіллю на рушнику.)

Хлопчик. – Добрий день вам, люди добрі!

Що сидять у нас в господі.

Раді з святом вас вітати,

Щастя і добра бажати.

Дівчинка. – Гостей дорогих ми вітаємо щиро,

Стрічаємо з хлібом, любов'ю і миром!

Хлопчик. - Шановна родинно!

Просимо вас на хліб, на сіль,

На наше свято урочисте!

-

(Заходить господиня.)

Господиня. - Гарно в хаті прибрала,

Їсти на варила,

У гості до світлиці діток запросила.

(Під музику до залу заходять діти, вітаються.)

Діти. – Добрий день, господине!

Господиня. –Добрий, добрий, діточки! Заходьте, посидимо, поговоримо. (Діти сідають на лаві.) Які ж ви гарні, у вишитих новеньких сорочках. Дуже добре, що ви сьогодні завітали до мене на гостину. А чи знаєте, яке сьогодні свято?

Дитина. – За християнським народним звичаєм,

Ми Стрітення Господнє зустрічаєм.

Як і Святе Різдво

Христос нам об'являє своє Божество.

Господиня. – Сьогодні наша свята церква відзначає урочистим Богослужінням одне з найбільших і найшановніших свят – Стрітення Господнє. Відзначають його в пам'ять про те, як Свята Діва Марія принесла до Єрусалимського Храму Ісуса Христа на 40-й день після Його народження. Про свято Стрітення існує така легенда. Ось послухайте. У рік народження Христа жив у Єрусалимі старець-праведник Симеон. Йому було відкрито Богом, що він не помре доти, поки не побачить Спасителя світу. І саме 15 лютого Симеон зустрівся біля воріт храму з немовлям Христовим.

Учениця. - Марія Діва, найніжніша з мам,
Яких лиш тільки бачила земля,
Принесла у Єрусалимський Храм
Своє дитятко, миле немовлятко.

Учень. – Там Симеон був, праведний старий,
Який давно усе в житті збагнув.
Зненацька голос він почув згори,
А то ж йому сам Дух Святий шепнув:

Хлопчик (із-за куліс) «Тут Божий Син, провісник, майбуття.

Симеоне, це для тебе знак...»

Учень. – А Симеон на руки взяв дитя,
Помилувався ним і мовив так:

Учень. «Щасливий дуже тим, що з волі Бога
Відчув я несказанну благодать:
Побачив я Спасителя самого –
Тепер спокійно можу помирать.»

Дівчинка. - Про цю знаменну зустріч у народі
Рознеслась миттю звістка там і тут.

І кожен рік день Стрітення відтоді

Святкує радо християнський люд

Господиня. – У пам'ять про зустріч святого Симеона з Ісусом Христом православна церква і встановила свято Стрітення. А чи знаєте ви, діти, звичаї і традиції цього свята?

Учениця. – Мені моя бабуся розповідала, що на Стрітення, коли починає на землю опускатися ніч, хлопці та дівчата виймали із запічків ряст і топтали його босоніж, промовляючи:

Топчу, топчу ряст,ряст.

Бог здоров'я дасть,дасть.

І ще буду топтати,

Щоб на той рік діждати!

Обряд топтати ряст означав, що протягом року людина не буде хворіти.

Учень. – А ще на Стрітення люди йшли до церкви і святили свічки, які потім називали стрітенськими, «громничними», бо вони оберігали людей і худобу від грому. Тому це свято в давнину називали «Громниця».

Учениця. – А ще, коли була страшна негода, то запалювали цю свічку, і вона оберігала від біди і лиха.

Господиня. – Давайте й ми запалимо таку свічку.

(Господиня запалює свічку.)

Ой, громниця-свічечко! Свята водичечко!

Від біди оберігай наш майбутній урожай!

Дай здоров'я нам усім та достатку в кожен дім!

Свічко-свічечко, гори та діток бережи

В щасті-долі, щоб жили і здоров'я берегли!

Подивіться всі на цю свічечку і ніколи не будете боятися грому і блискавки.

Учениця. – А я ще один звичай знаю. На Стрітення в церквах крім свічок святили ще й воду, яка після цього вважалася цілющою. Її набирали у нову невживану посудину і зберігали за образами протягом року. Хто стрітенську воду буде пити, той не буде хворіти.

Учень. – Стрітенською водою батьки благословляли синів на військову службу, й будь-кого, хто вирушав у далекі й небезпечні мандри.

Учень. – А ще моя бабуса розповідала, що цею водою напували худобу, скроплювали бджіл і вулики.

Дівчинка. – А я у велике свято
Набрала з криниці святої водиці.
Буду умиватися, сили набиратися.

Хлопчик. – В людей веселіють, яснішають лица,
Їм силу бадьору вертає водиця.

Господиня. – Традиції освячення води і свічки належать до християнських, бо саме народження Христа означає захист людини від усіляких злих сил. Тому освячені вода та свічка мають Божу силу.

А я розкажу вам ще про Стрітенське ворожіння. Ворожили цього дня «на росу». Кожний господар на ніч виставляв надвір миску із зерном. Якщо вранці в мисці набирувалася роса – на врожай, якщо її не було – погана прикмета. В народі свято Стрітення ще має назву - Зимобор. Як ви думаєте, чому?

Учениця. – Святом цим зігріті ми з давнини й донині.
Відзначають Зимобор так по Україні.
Свята кращого нема – стрілися Весна й Зима.

Учень. – Стрілися зима з весною на курнім шляху.
Принесла зима морози у своїм міху.

Учениця. – А весна-веснянонька квіти весняні.
А весна-веснянонька радісні пісні.

Учень. - Розгулялись хуртовини у сумнім танку.

Побороти зима мріє весну гомінку.

Учениця. – А весна-веснянонька ріки розлила,

А весна-веснянонька радість принесла.

Пісня « А=а=а Стрітення »

Господиня. - У народі кажуть, що в цей день Зима з Весною зустрічається, про володіння свої домовляється. Якщо зима переможе, то довго буде холодно, а якщо весна візьме вгору, то поверне на тепло. Тож покличемо, діти, Зиму та Весну до нас.

Учень. Ось зима по наших краї на санчатах роз'їджає.

Сніжок сипле без зупину – вже засипав всю Україну.

Учениця. – Де не гляну я надворі, всюди бачу білий колір!

Ліс і поле, і діброви - білі одягли обнови.

Учень. Снігами вкрилася земля, метелиця гуляє.

Малює вікна морозець та носики щипає.

Учениця. Зима нас вдосталь розважала: ми взимку Новий рік стрічали,

Біля ялинки були ігри, жарту, сміх...

Та ще й катались з гірок снігових.

Учень. – Сніг січе безперестанку – Зима трудиться із ранку!

І мороз не угаває, йому й вітер помагає.

Учениця. Прийшла пора зимі на північ повертатись,

Тож хоче вона з нами попрощатись.

Учениця. – Не мети, не мети, Зимонько, снігами,

А приходь ти до нас з танцями й піснями.

Пісня «Ой, метелиця – зима.»

Зима. – Агов-агов! Чую-чую! Іду – іду, снігу намету!

З вами разом потанцюю, бо ще силу свою чую.

Добрий день, малята, гарні хлопчики й дівчата.

Діти. – Добрий день, Зимонько!

Зима. – Рада я вас бачити, дітки, бо люблю маленьких порозважати, погратися з ними, пісні заспівати. Скажіть, а чи весело було вам зі мною, Зимою?

Діти. – Дуже весело.

Учень. - Зимонько—голубонько в білім кожушку,

Любимо ми бігати по твоїм сніжку.

Учениця. - Всім рум'яниш личенька ти о цій порі,

І ладнаєш ковзанки в нашому дворі.

Учень. – Візьмемо санчата ми, помчимо з гори.

Снігом нас притрушують срібні явори.

Учениця. - Любить зиму дітвора, бо чудова ця пора.

Всіх вона загартувала, радощі подарувала.

Зима. – Які гарні вірші ви про мене знаєте, а чи не боїтесь ви мого морозу-морозенка та метелицю-хурделицю?

Діти. – Ні!

Зима. – Як морозом я повію і снігами замету.

Учениця. – А у школі нам тепленько

Любо, весело серденьку.

Зима. - Ой, надворі метелиця.

Крутить-вертить хурделиця.

Учень. –А у школі чепурненькі

Зійшлись діточки гарненькі.

Зима. – Вітер свище десь у полі...

Учениця. – Затанцюємо у колі.

(Український танок.)

Господиня. – Добре, Зимонько нам було з тобою, весело, та Весна вже не за горами.

Зима. – Хіба прийшов уже час мені з Весною зустрічатися.

Господиня. – Аякже! Сьогодні Стрітєння! Саме сьогодні Весна з Зимою зустрічаються і міряються силою.

Зима. – Я й забула, що сьогодні такий день! Ну що ж, позмагаємось із Весною, подивимось, чия візьме! Тож кличте скоріше Весну! А я поки що сховаюся та поспостерігаю за нею.

Господиня. Ще лютує зима хуртовинами, ще стоять морози і лежать сніги, а в повітрі вже пахне весною. Ось і запросимо Весну, нехай Стрітєння усе розсудить.

Учениця. –Скоріш, люба Весно, до нас прибувай,
Щоб знову озвався соловейками гай.
Щоб знов зеленіли, густіли лани,
Щоб у сонечка сил набирались вони.
Щоб жовті кульбабки цвіли у садках,
А ми всі дівчатка, були у вінках.

(Хоровод «Благослови мати»)

Учень. – Весна іде, Весна іде! Весну вітаймо, діти!
Весна пісні нам принесе, вінки, чудові квіти!

(Заходить Весна.)

Весна. – А ось і я, весна-красна, куди ступаю – сонце сяє.

Усе навколо оживає, а ще пробуджую від сну

Я нашу землю чарівну.

Бачу, що ви чекали на мене. Таку гарну пісню подарували! І я до вас прийшла не з порожніми руками.

Господиня. – Весно-весно, а що ти нам принесла?

Весна. – На дерева – цвіту, а на поле – жито.

На травичку – росту, на дівчаток – красу,

А на хлопців – сили, щоб росли міцними!

Господиня. – Весну жартами стрічаємо, танцюємо, співаємо.

Дай нам, Боже, кожен рік веселитися повік!

(Хоровод «Зеленая весняночка».)

Зима. – Як тут дуже тепло стало!

Гостя з'явилась, яку не чекала.

Насуплю я брови – і вітер холодний повіє,

Усе захолоне, рятунку нема, під снігом замре, заніміє.

Весна. - А я засміюся – і сонце ласкаве засяє,

Прокинуться луки, ліси і поля,

Усе розцвіте, заспіває!

Доброго дня тобі, бабусю Зима!

Зима. - Доброго й тобі здоров'я, дівчино-Весна!

Рано ти прийшла, ой рано...

Ще твоєму царюванню час не настав.

Весна. – Ти поглянь на себе, Зимонько, яка вже з тебе цариця з порожньою торбою. Все, що я напрацювала, ти з'їла та випила.

Господиня. – Зимонько, Веснонько, не сперечайтесь, а краще позмагайтесь. А наші діти вам допоможуть.

- Діти, подивіться, де Весна ступала, там на зимовому килимі проталини з'явилися. Давайте ми допоможемо Зимі полагодити килим.

(**Гра «Полатай килим».** На білому простирадлі наклеєні різної форми проталини із весняними квітами. Діти повинні підібрати відповідну латку із білого паперу та закрити проталини, пригадуючи при цьому прикмети про Стрітення.)

1. Ясна і тиха погода на Стрітення віщує добрий урожай і роїння бджіл.
2. Вітер – погана ознака.
3. На Стрітення із стріх капає – бути затяжній весні.
4. Як на Стрітення півень нап'ється вои з калюжі, то жди ще стужі.
5. Як на Стрітення день теплий і сонячний – то і весна тепла буде.
6. На Стрітення сніг – на дощову, тривалу вес

Зима. – Бачиш, Весно, як діти мені допомагали килим полагодити. Ану геть звідси!

Весна. – Яка ти спритна! Давай перевіримо в кого з нас більше сили.

Зима. – Ой, яка ти в нас хороша!

Зараз я снігу натрушу,

Морозу напущу!

Треба мені всю силу зібрати,

Щоб з тобою до бою стати.

(**Гра «Перетягування канату».**)

Зима. – Тож ви мене перемагаєте? Хлопці, допоможіть мені з цією Весною впоратись.

Хлопці (одягають бороди, співають.)

Іде, іде дід, дід, несе, несе міх, міх,

Отакий дідище, отакий морозище.

Як розкриє міх, міх, поморозить всіх, всіх.

Дівчата (із галосом розбігаються в різні сторони, розвертаються та йдуть на «дідів», співають.) -

Не дамо, дівчата, міх той розкривати,

Міх той розкривати, холод випускати.

(Дівчатка беруть у коло «дідів», вони скидають бороди.)

Зима. – Бачу ви мене зовсім не боїтеся. Що ж, Весно, твоя взяла.

Прощавайте, любі діти!

Прощавай і ти, Весна-красна,

Прощаюсь з вами усіма.

Хлопчик. –Іди, Зимонько, з піснями,

А повертайся після Осені з снігами.

Дівчинка. – Прийми від нас калач смачний,

А на згадку – обруч золотий.

(Хлопчик одягає на голову Зимі обруч, а дівчинка підносить на рушнику калач.)

Звучить пісня «Зажурилась зимонька не дарма».

Господиня. – Гарно килим полатали, гарно в дорогу Зимоньку зібрали. Але негоже Зимі вирушати в дорогу, не помирившись з Весною. Моя бабуса казала «Мир та братство – найкраще багатство». Діти, а як можна помиритися?

Діти. – Мирилками.

Господиня. – Діти, давайте покажемо цим двом красуням, як ми вміємо миритися. Оберіть собі пару.

Діти. Билися – не билися, трохи посварилися.

Потім посміялися, друзями zostалися.

Мир – миром, пироги з сиром,
Варенички в маслі, ми подружки красні.
Поцілуймося, помирімося!

Мирилка летіла, на плече сіла.
Сказала тихенько:
Миріться швиденько!
Дай скоріш мізинчик свій, зачепи його за мій.
Мізин, мізин, мізинець –
Помирив нас молодець!
Миристь-миристь і більше не сварись.

Господиня. А тепер ви, Зимонько і Веснонько, помиріться. Не розходьтесь зі сваркою. Ви обидві хороші, добрі, даруєте радість людям.

Зима і Весна. Ти - не ворог,
Я – не ворог,
Нам сваритись просто сором.
Помирились-помирились,
Щоб ніколи не сварились.

Хоровод « Ой минула вже »

Зима. Що ж прощавайте, любі діти!
Здорові будьте! Через рік я знову
Свою вам казку принесу зимову!

(Зима попрощалася й виходить.)

Учень. Ясне сонечко усміхається, зима білая вже ховається.

Зима білая з хуртовинами за горами вже, за долинами!

Учениця. Ходім, ходім, дівчаточка, на поле - поляночку

Водити гаївочку, співати весняночку!

Пісня-гра « Подоляночка »

Учень. Всі ми Зиму проводжали, красну Весну зустрічали.

Весно, уквітчай наш край, дай нам добрий урожай!

Весна. Піду я далі лугами й лісами, встелю землю килимами,

Заквітчаю різним зелом, щоб усім було весело.

Я теплом людей зігрію, і здоров'я вам навію.

З рідним словом, щоб зростали,

Щоб звичаї українські пам'ятали. Хай вам щастить!

Господиня. – У нас в Україні з давніх-давен люди, готуючись зустрічати весну, випікали з тіста жайворонків і роздавали їх дітям, щоб росли здорові і щасливі. Вважали, що саме ці птахи на своїх крилах приносять весну з далекого краю і проганяють люту зиму. Тож і я хочу вас пригостити такими ось жайворонками. Старі люди розповідали, що ця пташка народилася із сонячного жару. Вона прокидається разом із сонечком і своїм дзвінким голосочком сповіщає про те, що прийшла Весна.

Господиня роздає дітям « жайворонків »

Учні. Пташок викликаємо із теплого краю.

Летить, соловейки, на наші земельки,

Спішіть, ластівоньки, пасти корівоньки.

Господиня. – Ось так, в красі земній, Богом даній, приходить до людей Весна. Гарно, діти, у родинному колі. Хороше Зимоньку провели, Весну-красну зустріли,

цих двох красунь примирили. Нехай охороняє вас стрітенська свічка та свята вода.
Нехай ваші родини будуть здорові і щасливі.

Ведучі. Добігає кінця наше свято,
Прощатись настав уже час.

До побачення! Будьте здорові!

Хай Господь береже усіх вас!

Учні. Хай сонечко прокидається.

Хай засіваються поля.

Хай діти всюди всміхаються.

Хай квітне повсюди наша Земля!

Пісня про Україну

Додаток 1.

Пісня про Зиму

Зажурилась Зимонька не дарма,

Молодої силюньки вже нема.

Не співає голосно в заметіль,

Замотала голову, в горлі біль.

Не гуде, кахикає і кряхтить,

Важко-важко дихає і лежить.

На полях білесеньке полотно.

Зовсім вже тонесеньке, як рядно.

А весняне сонечко припече,

Полотно розтопиться, потече.

Пісня про Весну

Зелена весняночка пишно йде,

Пташечок із вирію нам веде.

Розсіває в полі яркий світ

Під тим небом синім, як блакить.

Зелена весняночка-красний цвіт,

Збираймося, друзі, у похід.

Збираймося гуляти у поле, у гай,

Нехай приголубить нас рідний край!

Іде, іде дід, дід,

Не дамо, дівчата,

Несе, несе міх, міх.

Міх той розкривати,

Отакий дідище,

Міх той розкривати,

Такий холодище.

Холод випускати.

Як розкриє міх, міх,

Будемо, дівчата, весні пома-

Поморозить всіх, всіх.

гати, зиму проганяти!

Пісня «Квітуча Україна»

Де сяє сонце золоте, і журавлі курличуть.

В саду черешенька цвіте, вечерять мама кличе.

Співає сонячні пісні уся моя родина,

Бо я вродилась на землі, що зветься Україна!

Приспів:

За квітучі гаї і калини цвіт у лузі

Станьмо, браття мої, помолімось разом друзі.

Хай молитви слова в небо птахою полинуть,

Щоб завжди берегла Матір Божа Україну!

Любові сповнена земля одна така на світі,

Тут кожен день стрічаю я серця добром сповиті.

Ми покладемо за мету від малу й до загину

Любити землю цю святу, що зветься Україна!

Приспів.